

**ΔΙΕΘΝΗΣ ΤΩΝ ΦΟΡΟΥΜ
ΦΟΡΟΥΜ ΨΥΧΑΝΑΛΥΣΗΣ
ΤΟΥ ΛΑΚΑΝΙΚΟΥ ΠΕΔΙΟΥ ΑΘΗΝΑΣ**

ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΛΑΚΑΝΙΚΟΥ ΠΕΔΙΟΥ

Γιάννης Μόραλης

"ΠΩΣ ΜΙΛΟΥΝ ΤΑ ΣΩΜΑΤΑ"

ΑΘΗΝΑ

2026-2027

ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΟΥ ΛΑΚΑΝΙΚΟΥ ΠΕΔΙΟΥ

Η **Κ.Ε.Λ.Π** ιδρύθηκε στην Αθήνα το 2007 και συνδέεται με την Διεθνή των Φόρουμ του Λακανικού Πεδίου και την Σχολή της. Το 1998 δημιουργήθηκαν τα πρώτα Κλινικά Κολλέγια σε διάφορες χώρες στα πλαίσια της Διεθνούς των Φόρουμ. Με την διδασκαλία τους στοχεύουν στην μετάδοση της ψυχαναλυτικής θεωρίας και πρακτικής, προσανατολισμένης από το έργο του Σίγκμουντ Φρόιντ, του ανθρώπου που ανακάλυψε το ασυνείδητο και έθεσε τις πρώτες θεωρητικές βάσεις της ψυχανάλυσης, και του Ζακ Λακάν, ο οποίος με την επιστροφή του στα κείμενα του Φρόιντ προχωρά σε νέες επεξεργασίες ως προς το ασυνείδητο, την γλώσσα και την επιθυμία, την δομή του υποκειμένου και την σχέση του με το συμβολικό, το φαντασιακό και το πραγματικό.

Οι επιστημικές βάσεις των κλινικών εκπαιδεύσεων έχουν την απαρχή τους στην ίδρυση από τον Ζακ Λακάν του Κλινικού Τμήματος στο Paris VIII το 1976, με στόχο «να υποδείξει μία κατεύθυνση σε όσους αφιερώνονται στην ψυχαναλυτική κλινική», «πιέζοντας τον αναλυτή να δηλώσει τους λόγους του», να θέσει και να επεξεργαστεί τα ερωτήματά του. Οι συμμετέχοντες στην κλινική εκπαίδευση καλούνται και εκείνοι να επεξεργαστούν τα ερωτήματά τους και έχουν δυνατότητα να παράξουν εργασία η οποία θα ληφθεί υπόψη.

Απευθύνεται σε εκείνους που επιθυμούν να μελετήσουν και να εμβαθύνουν στην σχέση τους με την ψυχαναλυτική κλινική, με αναφορά μια ψυχαναλυτική θεωρία και πρακτική που λαμβάνει υπόψη της την κλινική του υποκειμένου.

Η κλινική εκπαίδευση περιλαμβάνει:

- σεμινάρια
- παρουσιάσεις περιστατικών από τους συμμετέχοντες
- μελέτη κειμένων του Φρόιντ και του Λακάν
- ημερίδες ψυχαναλυτικής κλινικής, με προσκεκλημένους διδάσκοντες των Κλινικών Κολλεγίων της Γαλλίας.

Ανά έτος, επιλέγεται μια θεματική σε αναφορά με το θέμα των Κλινικών Κολλεγίων της Γαλλίας.

Για την χρονιά 2026-2027, το θέμα είναι:

Πώς μιλούν τα σώματα.

ΗΜΕΡΙΔΕΣ

*

Ημερίδα έναρξης
23 & 24 Οκτωβρίου 2026

Με τους **Μαρί-Ζοζέ Λατούρ** & **Νικόλα Μπεντριέν**,
ψυχαναλυτές, ΑΜΣ μέλη της Σχολής ψυχανάλυσης των Φόρουμ του
λακανικού πεδίου.

* *

04 & 05 Ιουνίου 2027

Με την **Κολέτ Σολέρ**,
ψυχαναλύτρια, ΑΜΣ και ιδρυτικό μέλος της Σχολής ψυχανάλυσης των
Φόρουμ του λακανικού πεδίου

* * *

Ημερίδα Λήξης
12 Ιουνίου 2027

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

"ΠΩΣ ΜΙΛΟΥΝ ΤΑ ΣΩΜΑΤΑ"

Από τον Γ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Το πεδίο του ομιλούντος σώματος είναι τόσο ευρύ όσο και η ιστορία της ψυχανάλυσης. Το ερώτημα για το σώμα εισάγεται σε πολλά πεδία όπως στο τραύμα, την σεξουαλικότητα, την σώματό-μετατροπή κλπ. Όσπου ο Λακάν έρχεται να δηλώσει ότι το "σύμπτωμα είναι ένα συμβάν του σώματος".

Η επιστήμη από την πλευρά της το αντικειμενοποιεί μέσω της έρευνας. Πρόκειται για μια αντικειμενική γνώση που αφορά το σύνολο των σωμάτων, αποκλείοντας με αυτό τον τρόπο το υποκείμενο της ιδιαιτερότητας. Μέσα από την καθολικότητα των αποτελεσμάτων της εγκαθιστά μια αλήθεια εφαρμόσιμη για όλους αποκλείοντας έτσι το διχασμένο υποκείμενο. Η ψυχανάλυση από την άλλη εκκινεί από το ιδιαίτερο για να αναδείξει το ενικό της κάθε περίπτωσης μια προς μια.

Για την ψυχανάλυση το σώμα δεν είναι οργανισμός. Από την στιγμή που η γλώσσα έχει "σαρώσει" το μικρό οργανισμό, παύει το νεοσύστατο υποκείμενο να είναι οργανισμός, αποκτά σώμα και έχει σώμα. Ήδη ο Λακάν ξεκινώντας με αυτή την "σκούπα", όπως αναφέρει για το στάδιο του καθρέφτη, επεξεργάζεται την λειτουργία της εικόνας του σώματος ως μια ολότητα, όχι απλά ως στατική αλλά ως δυναμική, ως ενέργεια. Ο Φρόιντ μέσα από τα λόγια των ασθενών του εντόπισε την σώματο-μετατροπή στην υστερία, το βάσανο του σώματος μέσα από τη σκέψη στην ιδεοληπτική νεύρωση και τον τρόπο στην φοβία. Στην περίπτωση της ψύχωσης και κυρίως στην σχιζοφρένεια όπου μέσα από το διαμελισμένο σώμα η απόλαυση βρίσκει καταφύγιο σε κάποιο όργανο του σώματος, ή στην παράνοια ή την μελαγχολία όπου το υποκείμενο δεν "γνωρίζει" με ποιο τρόπο να κατοικήσει αυτό το "*φόρεμα-vêtement*", όπως αναφέρει ο Λακάν το 1976 κατά τη διάρκεια μιας παρέμβασης του στο Νοσοκομείο Sainte Anne.

Επομένως το "έχω σώμα" δεν είναι κάτι δεδομένο. Ποια σχέση θα αποκτήσει το ομιλόν όν με ένα σώμα που έχει για το οποίο δεν γνωρίζει τίποτα παρά μόνον όταν αυτό εκφράζεται μέσα από τα συμπτώματα ή όταν πάσχει κάποιο μέλος του, είτε μέσα από κάποιο όργανο που πάσχει ή μέσα από κάποια "φαινόμενα" του; Σημεία τα οποία το εγκαλούν να τα "αναγνώσει", να τα αποκωδικοποιήσει.

Το σώμα για το υποκείμενο γίνεται επιφάνεια όπου πάνω της εγγράφονται οι πρώτες εμπειρίες, τα σημαίνοντα και οι θυμικές καταστάσεις του από την στιγμή που εισαχθεί στη γλώσσα. Μέσα από την περιποίηση των σωματικών οπών από τον Άλλο, χάριν του αιτήματος, θα βρει τόπο η ενόρμηση για να φτιάξει το κύκλωμα της. Το αίτημα του Άλλου ηχεί στο σώμα και αποκτά υπόσταση. Η εικόνα του σώματος δεν είναι απλά μια παθητική προβολή αλλά λειτουργία μιας συνεχούς διαμόρφωσης.

Όταν κάποιος απευθύνεται σε έναν ειδικό είτε είναι γιατρός είτε σε κάποιον της ψυχικής υγείας ζητά την θεραπεία από αυτό που τον κάνει και πάσχει. Άραγε αυτό που ζητά είναι πράγματι αυτό που επιθυμεί; Ο Λακάν ανοίγοντας το πεδίο της απόλαυσης μας δείχνει πως αλλού βρίσκεται το αίτημα του πάσχοντος για θεραπεία και αλλού η απόλαυση του σώματος.

Υπάρχει κάποιο πράγμα που ξεφεύγει του ελέγχου από το υποκείμενο και το οποίο εκφράζεται μέσα από την εμπειρία που βιώνει στο σώμα, μέσα από τις εντάσεις του, μέσα από τους εξαναγκασμούς που υφίσταται, την εκμετάλλευση του. Όλα όσα φέρουν μια υπερβολή (*excess*) και το σώμα τα βιώνει μέσα από τον πόνο (*douleur*) και την δυσφορία. Το ομιλόν πάντοτε θα έχει μια σχέση ενοχλητική με το σώμα του, δηλώνει ο Λακάν στο «Η χειρότερα». Εκεί στο βίωμα ενόχλησης φτιάχνεται το πεδίο της σύνδεσης με την απόλαυση, αυτό που ονομάζεται «πόλος της απόλαυσης».

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΑΘΗΝΑ

2026 - 2027

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥΝΤΟΣ ΣΩΜΑΤΟΣ¹

Από την ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ

Θα προχωρήσουμε μέσα από την μελέτη του Σεμιναρίου ΧΧ Ακόμη, ως προς το αινιγματικό του ασυνειδήτου, που πρώτος ο Φρόιντ ανέσυρε μέσα από το σύμπτωμα της σωματικής παραλυσίας στο υστερικό υποκείμενο συνδέοντας το με την ανικανοποίητη επιθυμία.

Το μυστήριο του ομιλούντος σώματος, είναι εκείνο του πραγματικού του ασυνειδήτου, του τόπου όπου «αυτό μιλάει, αυτό απολαμβάνει, δεν γνωρίζει». Το ζητούμενο της ερμηνείας της απόλαυσης του όντος και της σύνδεσής του με το πραγματικό του σώματος με τα αντικείμενα των ενορμήσεων είναι εδώ στο επίκεντρο.

Πως γίνεται το πέρασμα από τον περιστρεφόμενο λόγο του κυρ' είμαι (*m'être*), του εγώ μιλάω, γύρω από τα ιδεώδη του στην ανατροπή που φέρει η λειτουργία του αντικειμένου α στον αναλυτικό λόγο; Εκεί όπου παύει η περιστροφή εκεί κάτι «πέφτει», και παράγεται ένα κενό στο δέσιμο της απόλαυσης με τον κόμβο του συμπτώματος. Πέραν της αφήγησης και της απαρίθμησης των επιτευγμάτων, τα λόγια ταράσσουν, πλήττουν το σώμα, παράγουν «συμβάντα σώματος». Πως ανιχνεύεται η υλικότητα τους σ' αυτόν τον τόπο του κενού νοήματος, ενός αδυνάτου, εκείνου του απελαθέντος νοήματος;

Θα σταθούμε στο νήμα αναζήτησης από τον Λακάν των τρόπων με τους οποίους μπορούμε να περισφίξουμε την απόλαυση μέσα από τους δακτύλιους από σχοινί ². «Πώς να τους χρησιμοποιήσουμε;», ώστε να ακουσθεί το αδρανές της απόλαυσης μέσα από τις αντηχήσεις, που μορφοποιούνται στην ροή της ομιλίας, μιας παρακρούσης και θα συνεχίσουμε στην πρόταση παραγωγής μιας γραφής ανάμεσα στο είναι, την γνώση και αυτό που εξ-ίσταται.

Τετάρτη 20.45 - 22.15

Ημερομηνίες: 11 Νοεμβρίου 2026, 9 Δεκεμβρίου 2026, 13 Ιανουαρίου 2027, 10 Φεβρουαρίου 2027, 3 Μαρτίου 2027, 31 Μαρτίου 2027, 14 Απριλίου 2027, 12 Μαΐου 2027, 9 Ιουνίου 2027

¹ Ζακ Λακάν, Σεμινάριο Εικοστό, 1972–1973 Ακόμη, σελ 304 [γαλ.118], ελλην. εκδόσεις Ψυχογιός

² ιδιο, σελ. 261 [γαλ.101]

ΤΟ ΟΜΙΛΟΥΝ ΣΩΜΑ ΚΑΙ Η «ΤΡΙΤΗ» ΟΜΙΛΙΑ ΣΤΗ ΡΩΜΗ

Από την ΙΩΑΝΝΑ ΒΙΣΒΙΚΗ

1η Νοεμβρίου 1974, Η ΤΡΙΤΗ διάλεξη του Ζακ Λακάν στη Ρώμη. Έρχεται να κλείσει τους Λόγους της Ρώμης που άνοιξε το 1953, σχεδόν 20 χρόνια πριν. Να «κλείσει», με την έννοια αυτού που κάνει τον κύκλο του, που κάνει μπούκλα, όπως το νήμα που επιστρέφει στο σημείο το πρώτο και πιάνεται απ' αυτό, για να κάνει την θηλιά, δηλαδή για να πλέξει, δηλαδή για να δέσει. Αυτή η ομιλία του Λακάν στη Ρώμη πιάνεται απ' τις βασικές έννοιες της ψυχανάλυσης και της λακανικής προοπτικής της, πάντα θεμελιωμένης στον Φρόιντ, για να διευρύνει ακόμα περισσότερο τον ορίζοντα της κλινικής πράξης.

Σύμπτωμα, απόλαυση, ηγλώσσα, ομιλούν σώμα, μικρό αντικείμενο α: με ποιόν τρόπο έρχεται εδώ να τα επαναπροσεγγίσει και να τα εμβαθύνει ακόμα περισσότερο μέσα σ' αυτή την ύστερη φάση της διδασκαλίας του; Και με ποιόν τρόπο ξαναπιάνει την τριάδα, Πραγματικό, Συμβολικό, Εικονοφαντασιακό, που έχει ήδη αναγγείλει από την Πρώτη του [Λειτουργία και πεδίο της ομιλίας και της γλώσσας στην ψυχανάλυση]; Ή καλύτερα, πώς εισάγει τον βορρόμειο κόμβο, ποια η σημασία και η αξία του στην κλινική που μας κληροδοτεί, προκειμένου να τα βγάλουμε πέρα με την ερμηνεία ως την κατεξοχήν ψυχαναλυτική πράξη;

Προτείνουμε μια βήμα-βήμα ανάγνωση του κειμένου «Η ΤΡΙΤΗ» φιλοδοξώντας, κατά το δυνατόν, να κάνουμε με τα ερωτήματά μας να αναδυθούν οι βασικές αρχές και αξίες του.

Τετάρτη 21.00 - 22.30

Ημερομηνίες: 18 Νοεμβρίου 2026, 20 Ιανουαρίου 2027, 24 Φεβρουαρίου 2027, 7 Απριλίου 2027, 19 Μαΐου 2027

« CORPS-SISTANCES (ΣΩΜΑ-ΤΟΤΗΤΕΣ) »

Από τους ΓΕΩΡΓΙΑ ΧΡΙΣΤΕΛΗ και ΝΙΚΟΛΑ ΖΟΡΜΠΑ

Το σώμα δεν είναι μόνο το έμβιο σύμπλεγμα οργάνων και ιστών. Αποτελεί επίσης διακριτό γνώρισμα, σημείο της κοινωνικής μας ταυτότητας. Ενδύεται και γίνεται μέρος αυτής. Συνιστά επίσης την διάσταση της ζωικής συνθήκης της ύπαρξής μας, της σχέσης μας με αυτό που ξεπερνά την ρύθμιση από τον πολιτισμό, μιας εικονοφαντασιακής προέκτασης της σχέσης μας με την φύση. Τέλος, αποτελεί την υλική έδρα της υποκειμενικότητάς μας.

Στο 24ο Σεμινάριο (1976 - 1977), ο Ζακ Λακάν επαναπροσδιορίζει το σώμα ως μια τοπολογική κατασκευή που δεν περιορίζεται στην βιολογία. Η έννοια του σώματος αναδεικνύεται μέσα από την θεωρία των κόμβων. Έτσι, υπό τον όρο του σώματος περιγράφεται μια «συνεκτικότητα/σωματότητα» (corps-sistance) τριών διαστάσεων (Φαντασιακό, Συμβολικό, Πραγματικό). Ο Λακάν διερευνά το σώμα ως έναν τόρο με μια κεντρική τρύπα, ορίζοντας το υποκείμενο ως κατέχον ένα σώμα που «παρασιτείται» από τα σημαίνοντα της γλώσσας. Με αυτόν τον τρόπο, συνδέει την απόλαυση με την σάρκα, καθιστώντας το σώμα έδρα της απόλαυσης και του συμπτώματος.

Παρασκευή 21.00 - 22.30

Ημερομηνίες: 06 Νοεμβρίου 2026, 04 Δεκεμβρίου 2026, 08 Ιανουαρίου 2027, 29 Ιανουαρίου 2027, 12 Φεβρουαρίου 2027, 26 Φεβρουαρίου 2027, 05 Μαρτίου 2027, 09 Απριλίου 2027, 23 Απριλίου 2026, 28 Μαΐου 2027, 11 Ιουνίου 2027

“ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ ΣΤΑ ΝΕΑ ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ”

Από την ΧΡΥΣΑ ΛΑΓΓΙΟΥ

Ένα σύμπτωμα για την ψυχανάλυση, δεν ήταν ποτέ μόνον το δυσνόητο μόρφωμα ενός ασυνειδήτου του οποίου έπρεπε να αποκωδικοποιήσουμε το μήνυμα. Ένα σύμπτωμα ήταν πάντα, ακόμα και σήμερα, κάτι που το υποκείμενο παράγει και το οποίο έχει «λειτουργία δεσίματος χρόνου και αλήθειας» ανάμεσα σε απόλαυση - επιθυμία· με άλλα λόγια, σε εμπειρία - αίνιγμα. Συνιστά δηλαδή γλώσσα της υποκειμενικής εμπειρίας του φαντασιακού η οποία, συνδεόμενη με το συμβολικό, εκφράζεται μέσα από σημαίνοντα καθώς γίνεται γλώσσα υποκειμενικής εμπειρίας ενός «άρρητου» μέσα από το βίωμα του αισθητού της εκφοράς του: εκεί όπου συναντάμε το ασύλληπτο της γλώσσας σε ένα «ομιλούν σώμα».

Υπάρχει «ομιλούν σώμα» στην έκφραση των συμπτωμάτων σήμερα και ποιες είναι οι μορφές των «απεικασμάτων»[semblants] μέσα από τις οποίες η αλήθεια αυτού του ασύλληπτου,- που οφείλεται στο πέρασμα της γλώσσας από τη σάρκα-, συνιστά αίτιο ενός συμπτώματος, δηλαδή «σώμα πραγματικού» για το υποκείμενο;

Πώς υποδεχόμαστε στην ψυχανάλυση τις επιτελεστικές πράξεις μέσα από τις οποίες το υποκείμενο αυτής της κβαντικής νέας εποχής οδηγείται από το σώμα του για την αναζήτηση ταυτότητας;

Ποια είναι η οδός των ταυτίσεων που θα ακολουθείται για την συγκρότηση της επιθυμίας του; Είναι εκείνη που υπέδειξε ο Φρόϊντ και ανέδειξε ο Λακάν μέσα από τις τρεις ταυτίσεις;

Πόσο δύσκολο είναι άραγε σήμερα να αναστήσουμε έναν *Homo Ludens* στην αναλυτική συνάντηση ώστε η «επιτελεστική πράξη» να μετατραπεί σε μια δημιουργία υποκειμενικότητας;

Θα επιστρέψουμε στην θεωρία για την υποδοχή της λειτουργίας του πραγματικού στην μεταβίβαση μέσα από ορισμένα εισαγωγικά μαθήματα όπου θα σταθούμε κυρίως σε φροϊδικά και λακανικά κείμενα, όπως και στο βιβλίο του Πιερ Ντελωνέ «Οι τέσσερις μεταβιβάσεις».

Θα συνεχίσουμε ανασύροντας υλικό από τα Σεμινάρια για ΙΧ,ΧV, ΧΧΙΙ εξετάζοντας τις δυνατότητες ταύτισης και δημιουργίας συμπτώματος από το σύγχρονο υποκείμενο.

Παρασκευή 21.00 - 22.30

Ημερομηνίες: 22 Ιανουαρίου 2027, 05 Φεβρουαρίου 2027, 12 Μαρτίου 2027, 02 Απριλίου 2027, 21 Μαΐου 2027

“Η ΔΙΑΛΕΚΤΙΚΗ ΤΟΥ ΣΤΑΔΙΟΥ ΤΟΥ ΚΑΘΡΕΦΤΗ ΚΑΙ ΟΙ ΕΝΟΡΜΗΣΕΙΣ ΩΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ”

Από τους ΜΑΡΙΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑΚΗ και ΓΙΩΡΓΟ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Την φετινή χρονιά θα επεξεργαστούμε την σχέση του Σταδίου του καθρέφτη με τις ενορμήσεις. Αφορούν δύο συστατικές αρχές για το ομιλόν υποκείμενο από την στιγμή που εισάγεται στο πεδίο του Άλλου. Το Στάδιο του καθρέφτη είναι ο θεμελιωτής της σύστασης του Εγώ, και παρόλο που το σημαίνουν στάδιο παραπέμπει σε ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, διαπερνά όλη του την ζωή.

Μέσα από μια πορεία σχηματισμών, προβολών, ταυτίσεων, το μικρό υποκείμενο αρχίζει να ενσωματώνει την εικόνα του σώματος του. Πρόκειται για σειρά από διαδοχικές εμπειρίες οι οποίες θα επιτρέψουν στο υποκείμενο να πάρει στα χέρια του την εικόνα του σώματος του. Αλλά για να καταστεί δυνατός ο σχηματισμός της εικόνας του σώματος, που δεν είναι μόνο φαντασιακή, χρειάζεται να μπουν και οι ενορμήσεις σε λειτουργία από την στιγμή που η στοματική ενόρμηση καθίσταται ο φορέας της ενσωμάτωσης. Από εκεί και πέρα το μικρό παιδί θα αναζητήσει στο βλέμμα του Άλλου, στην επιθυμία του Άλλου, την επικύρωση της εικόνας του.

Πράγμα που ανοίγει, για το ομιλόν, την δυνατότητα να αποκτήσει ένα σώμα. Φέτος με άξονα το στάδιο του καθρέφτη και τις ενορμήσεις θα προσεγγίσουμε την πολυδιάστατη σχέση του υποκειμένου με το σώμα του, το οποίο λατρεύει.

Σάββατο 11.30 - 12.45

Μ. Κουκουμάκη

Ημερομηνίες: 19 Δεκεμβρίου 2026, 30 Ιανουαρίου 2027, 27 Φεβρουαρίου 2027, 27 Μαρτίου 2027, 24 Απριλίου 2027

Γ. Κωνσταντίνου

Ημερομηνίες : 16 Ιανουαρίου 2027 (14.45 - 16.15), 13 Φεβρουαρίου 2027 (14.45 - 16.15), 27 Μαρτίου 2027 (11.30 - 12.45), 24 Απριλίου 2027 (11.30 - 12.45), 22 Μαΐου 2027 (13.00 - 14.30)

Η ΑΠΟΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΑΝΑΛΥΤΗ ΚΑΙ Η «ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΤΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ»

Από τους ΟΡΣΑ ΚΑΜΠΕΡΟΥ και ΠΑΝΟ ΣΕΡΕΤΗ

Ο Λακάν σημειώνει (Ραδιοφωνία,1970) ότι το σώμα ενσωματώνεται στο «σώμα του συμβολικού» και ότι στην ουσία η γλώσσα είναι που μας «αποδίδει» το σώμα. Το καθιστά μία ενιαία και ξέχωρη μονάδα και επιτρέπει να τίθεται σε κυκλοφορία στους κοινωνικούς ή στους ερωτικούς δεσμούς. Ωστόσο, η ομιλία, αυτή η τεράστια παράκαμψη που δανείζονται τα ανθρώπινα όντα προκειμένου να συναντηθούν και να αναπαραχθούν, απορυθμίζει περισσότερο παρά διευκολύνει την συνεύρεση. Δημιουργεί φαινόμενα αγάπης όπως και μίσους – ίδιον της ανθρώπινης συνθήκης – και παράγει συμπτώματα. Η ανάλυση είναι επίσης μια συνάντηση σωμάτων και τα φαινόμενα αγάπης όπως και η ενόρμηση είναι συστατικά της στοιχεία. Ωστόσο, σε αυτή την πρακτική ομιλίας, τα σώματα αποκλείονται από κάθε συνδιαλλαγή. Επιπλέον, αν και το σώμα φέρει τα σημάδια που άφησαν τα λόγια όσων μας μεγάλωσαν, στην ανάλυση, δεν «διαβάζουμε» το σώμα, - καμία σημειολογία του σώματος στην ανάλυση, - διαβάζουμε μόνο τα λεγόμενα. Πέρα από το θεραπευτικό αίτημα - που στο βάθος του αφορά στα αδιέξοδα του «σώμα με σώμα» ανδρών και γυναικών, - κάτι επιπλέον ζητιέται από τον αναλυτή. Ποια λοιπόν πρέπει να είναι η απόκριση του ;

Σάββατο 13.00 - 14.30

Ημερομηνίες: 31 Οκτωβρίου 2026, 07 Νοεμβρίου 2026, 21 Νοεμβρίου 2026,
05 Δεκεμβρίου 2026, 19 Δεκεμβρίου 2026, 16 Ιανουαρίου 2027,
30 Ιανουαρίου 2027, 13 Φεβρουαρίου 2027, 27 Φεβρουαρίου 2027,
20 Μαρτίου 2027, 03 Απριλίου 2027, 17 Απριλίου 2027

“ΨΥΧΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ Η ΕΚ ΝΕΟΥ ΣΥΛΛΗΨΗ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ”

Από την ΟΛΓΑ ΒΛΑΧΟΥ

Από τις απαρχές της ψυχανάλυσης το σώμα βρίσκεται στο επίκεντρο της κλινικής εμπειρίας. Η ψυχαναλυτική προσέγγιση εξ υπαρχής διαφοροποιείται ριζικά από τις κυρίαρχες βιολογικές και ανατομικές θεωρήσεις, μετατοπίζοντας την κλινική από τον οργανισμό στο σώμα. Οι πρώτες υστερικές ασθενείς έφεραν τον Φρόιντ αντιμέτωπο με σωματικά συμπτώματα τα οποία συνδέονταν με παραστάσεις, αναμνήσεις και συναισθήματα και μπορούσαν να υποχωρήσουν μέσω της «κάθαρσης», δια μέσου δηλαδή της ανάκλησης και της λεκτικής επεξεργασίας των περιστάσεων που τα είχαν προκαλέσει. Η ανακάλυψη της υστερικής μετατροπής έδωσε μια πρώτη θεωρητική μορφή σε αυτή την κλινική εμπειρία, δείχνοντας πώς η ψυχική διέγερση μπορεί να εκδηλωθεί σωματικά. Ως εκ τούτου, ήδη από τις Μελέτες για την υστερία, η σχέση του ασυνειδήτου με το σώμα εγγράφεται στον πυρήνα της ψυχαναλυτικής προβληματικής.

Η φροϊδική ανακάλυψη, εντούτοις, δεν περιορίζεται στην υστερική μετατροπή. Με τις Τρεις μελέτες για την θεωρία της σεξουαλικότητας, το σώμα συλλαμβάνεται πλέον ως ενορμητικό και ερωτογενές σώμα, κατακερματισμένο σε ζώνες και επενδεδυμένο από την λίμπιντο. Ο Λακάν, αφορμώμενος από την φροϊδική ανακάλυψη, θα προχωρήσει συστηματικώς καθ’ όλη την διάρκεια της διδασκαλίας του στην ψυχαναλυτική επεξεργασία του σώματος. Εφόσον το σώμα της ψυχανάλυσης δεν ταυτίζεται με το οργανικό, η κλινική επαναφέρει αδιαλείπτως το θεμελιώδες ερώτημα πώς συγκροτείται ένα σώμα. Καταρχάς, στο στάδιο του καθρέφτη η εικόνα του σώματος συνιστά τον πυρήνα του φαντασιακού καθώς και έναν συστατικό όρο για την συγκρότηση της ενότητας του σώματος. Η θέση αυτή, όμως, δεν επαρκεί.

Οι μεταγενέστερες διατυπώσεις του ως προς το σημαίνον και το συμβολικό θα οδηγήσουν τον Λακάν να αναπτύξει τις επενέργειες της γλώσσας στο σώμα, και δη στην ύστερη διδασκαλία του, όπου η προβληματική διευρύνεται περαιτέρω προς την σχέση γλώσσας, σώματος και απόλαυσης. Μέσα από αυτές τις ατραπούς της ψυχαναλυτικής σκέψης και της κλινικής, το σώμα νοείται πλέον ως ομιλούν σώμα, ως ένα σώμα στο οποίο το λέγειν και η απόλαυση συναρθρώνονται, ενώ το σύμπτωμα μπορεί να συλληφθεί ως συμβάν σώματος.

Την διαδρομή αυτή θα ακολουθήσουμε, από τον Φρόυντ έως τον Λακάν, εστιάζοντας στις ανατροπές που συντελέστηκαν στην σύλληψη του σώματος και την σημασία τους για την κλινική της εποχής μας.

Σάββατο

Ημερομηνίες: 14 Νοεμβρίου(13.00-14.30) 2026, 19 Δεκεμβρίου(14.45-16.00) 2026, 30 Ιανουαρίου(14.45-16.00) 2027, 06 Φεβρουαρίου 2027 (11.30-13.00), 13 Μαρτίου 2027 (11.30-13.00), 17 Απριλίου(14.45-16.00) 2027, 15 Μαΐου(11.30-13.00) 2027

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ: ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΛΙΝΙΚΗ ΤΟΥ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟΥ

Στόχος του εργαστηρίου είναι να προσφέρει στους συμμετέχοντες έναν τόπο όπου θα μπορούν να εκθέτουν την πρακτική τους και τα ερωτήματά τους γύρω από αυτήν, να συνδέσει την θεωρία με την αναλυτική πρακτική και να λειτουργήσει ως πεδίο ενός από κοινού αναστοχασμού των κλινικών περιπτώσεων.

Μπορούν να συμμετέχουν οι εκπαιδευόμενοι και τα μέλη του ΦΨΛΠΑ.

Το εργαστήριο οργανώνεται από τους διδάσκοντες της ΚΕΛΠ.

Σάββατο 11.15 - 12.45

Ημερομηνίες: 14 Νοεμβρίου 2026, 12 Δεκεμβρίου 2026, 16 Ιανουαρίου 2027,
13 Φεβρουαρίου 2027, 20 Μαρτίου 2027, 17 Απριλίου 2027, 22 Μαΐου 2027

Τόπος διεξαγωγής:
Αλέξη Παυλή 29, Αμπελόκηποι - Μετρό Πανόρμου

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Sigmund Freud (Σίγκμουντ Φρόιντ)

Βιβλία

- **Freud, S. (1900a).** *Η ερμηνεία των ονείρων*. Αθήνα: Επίκουρος, 2013.
- **Freud, S. (1901b).** *Ψυχοπαθολογία της καθημερινής ζωής*. Αθήνα: Εκδόσεις Πλέθρον, 2016.
- **Freud, S. (1905c).** *Το ευφυολόγημα και η σχέση του με το ασυνείδητο*. Αθήνα: Εκδόσεις Πλέθρον, 2009.
- **Freud, S. (1905d).** *Τρεις μελέτες για την θεωρία της σεξουαλικότητας*. Μτφρ. Β. Πατσογιάννης. Αθήνα: Εκδόσεις Πλέθρον, 2014.
- **Freud, S. (1909b).** *Ο μικρός Χανς: Η ανάλυση της φοβίας ενός πεντάχρονου αγοριού*. Μτφρ. Β. Πατσογιάννης, επιμ. Λ. Ρινόπουλος. Αθήνα: Εκδόσεις Πλέθρον, 2021.
- **Freud, S. (1911b).** *Διατυπώσεις για τις δύο αρχές της ψυχικής λειτουργίας*. Αθήνα: Εκδόσεις Principia, 2021.
- **Freud, S. (1911c).** *Ψυχαναλυτικές παρατηρήσεις για την αυτοβιογραφική εξιστόρηση μιας περίπτωσης παράνοιας*. Μτφρ. Β. Πατσογιάννης. Αθήνα: Εκδόσεις Πλέθρον, 2020.
- **Freud, S. (1914c).** *Για τον ναρκισσισμό: Μια εισαγωγή*. Αθήνα: Εκδόσεις Principia, 2012.
- **Freud, S. (1916-1917g).** *Πένθος και μελαγχολία*. Αθήνα: Εκδόσεις Principia, 2015.
- **Freud, S. (1919e).** *Χτυπούν ένα παιδί: Δοκίμια για τα πεπρωμένα των ενορμήσεων*. Αθήνα: Εκδόσεις Πλέθρον, 2019.
- **Freud, S. (1920g).** *Πέραν της αρχής της ευχαρίστησης*. Αθήνα: Εκδόσεις Πλέθρον, 2014.
- **Freud, S. (1926d).** *Αναστολή, σύμπτωμα και άγχος*. Αθήνα: Εκδόσεις Μεταίχμιο, 2018.
- **Freud, S. (1950a).** *Οι απαρχές της ψυχανάλυσης*. Μτφρ. Ε. Βαϊκούση, επιμ. Ν. Τζαβάρας. Αθήνα: Ίνδικτος, 2018.

Επιμέρους Κεφάλαια, Άρθρα και Δοκίμια σε Συλλογικούς Τόμους

- **Freud, S. (1895d [1893-1895]).** «Για τον ψυχικό μηχανισμό των υστερικών φαινομένων» (Κεφάλαιο 1). Στο: S. Freud & J. Breuer, *Μελέτες για την υστερία*. Αθήνα: Εκδόσεις Επίκουρος.
- **Freud, S. (1909a).** «Considérations générales sur l'accès hystérique». Στο: *Œuvres complètes – Psychanalyse*, t. VIII. Paris: P.U.F., 2007.

- **Freud, S. (1914g).** «Ανάμνηση, επανάληψη και επεξεργασία» (σελ. 59-73). Στο: *Τεχνική της ψυχανάλυσης*. Αθήνα: Εκδόσεις Πλέθρον, 2010.
- **Freud, S. (1915d).** «Η απώθηση». Στο: *Δοκίμια μεταψυχολογίας*. Αθήνα: Εκδόσεις Πλέθρον, 2020.
- **Freud, S. (1915e).** «Το ασυνείδητο». Στο: *Δοκίμια μεταψυχολογίας*. Αθήνα: Εκδόσεις Πλέθρον, 2020.
- **Freud, S. (1918b).** «Από το ιστορικό μιας παιδικής νεύρωσης: Ο άνθρωπος με τους λύκους (Βόλφσμαν)». Στο: *Πέντε ιστορικά ασθένειας*. Αθήνα: Εκδόσεις Επίκουρος, 2014.
- **Freud, S. (1921c).** «Η ταύτιση» (σελ. 57-65). Στο: *Ψυχολογία των μαζών και ανάλυση του εγώ*. Αθήνα: Εκδόσεις Επίκουρος, 1994.
- **Freud, S. (1923b).** «Το εγώ και το υπερεγώ (ιδεώδες του εγώ)» (σελ. 49-64). Στο: *Το εγώ και το αυτό*. Αθήνα: Εκδόσεις Πλέθρον, 2008.
- **Freud, S. (1924e).** «Σχετικά με την απώλεια της πραγματικότητας στην νεύρωση και στην ψύχωση» (σελ. 125-133). Στο: *Νευρώσεις, ψυχώσεις: Κείμενα 1905-1938*. Αθήνα: Εκδόσεις Ανατολικός, 2018.
- **Freud, S. (1933a).** «Ανάλυση της ψυχικής πραγματικότητας, άγχος και ορμική ζωή» (32η παράδοση, σελ. 82). Στο: *Νέα σειρά παραδόσεων για την εισαγωγή στην ψυχανάλυση*. Αθήνα: Εκδόσεις Επίκουρος, 1977.
- **Freud, S. (1937d).** «Constructions dans l'analyse». Στο: *Résultats, idées, problèmes*, vol. 2. Paris: Éditions P.U.F., 1992.

Επιστολές και Αυτόνομα Ψηφιακά Έγγραφα

- **Freud, S. (1897).** «Γράμμα ν. 69» [Επιστολή προς τον Wilhelm Fliess, Σεπτέμβριος 1897]. Στο: *La naissance de la psychanalyse*. Paris: P.U.F., 1991, σελ. 190-193. Μτφρ: Μ. Κουκουμάκη & Γ. Χριστέλη. Διαθέσιμο σε μορφή PDF στο: [Φόρουμ Ψυχανάλυσης του Λακανικού Πεδίου Αθήνας](#)
- **Freud, S. (1925h).** «Η άρνηση» [«La dénégation»]. Γαλλική μτφρ: Henri Hoesli, *Revue Française de Psychanalyse*, 1934, p. 174-177. Δίγλωσση έκδοση, μτφρ: Ι. Βισβίκη, διορθ: Γ. Κατσάνη. Αθήνα: Φόρουμ Ψυχανάλυσης του Λακανικού Πεδίου της Αθήνας, 2015. Διαθέσιμο σε μορφή PDF στο: [Φόρουμ Ψυχανάλυσης του Λακανικού Πεδίου \(PDF\)](#)

Jacques Lacan (Ζακ Λακάν)

Τα Σεμινάρια (Séminaires)

- **Lacan, J. (1953-1954).** *Livre I: Les écrits techniques de Freud.* Paris: Éditions du Seuil, 1975.
- **Lacan, J. (1956-1957).** *Livre IV: La relation d'objet.* Paris: Éditions du Seuil, 1994. (Ελληνική μετάφραση: Σεμινάριο Βιβλίο IV, Η σχέση αντικειμένου, εκδ. Ψυχογιός, Αθήνα, 2021).
- **Lacan, J. (1957-1958).** *Livre V: Les formations de l'inconscient.* Paris: Éditions du Seuil, 1998.
- **Lacan, J. (1958-1959).** *Livre VI: Le désir et son interprétation.* Paris: Éditions du Seuil, 2013.
- **Lacan, J. (1959-1960).** *Livre VII: L'éthique de la psychanalyse.* Paris: Éditions du Seuil, 1986.
- **Lacan, J. (1961-1962).** *Livre IX: L'identification.* (Ανέκδοτο).
- **Lacan, J. (1962-1963).** *Livre X: L'Angoisse.* Paris: Éditions du Seuil, 2004. (Ελληνική μετάφραση: Σεμινάριο Βιβλίο X, Το άγχος, εκδ. Εκκρεμές, Αθήνα, 2024).
- **Lacan, J. (1964).** *Livre XI: Les quatre concepts fondamentaux de la psychanalyse.* Paris: Éditions du Seuil, 1973. (Ελληνική μετάφραση: Σεμινάριο Βιβλίο XI, Οι τέσσερις θεμελιώδεις έννοιες της ψυχανάλυσης, εκδ. Ράππας, Αθήνα, 1973).
- **Lacan, J. (1964-1965).** *Livre XII: Problèmes cruciaux pour la psychanalyse.* Paris: Éditions du Seuil, 2025.
- **Lacan, J. (1965-1966).** *Livre XIII: L'objet de la psychanalyse.* (Ανέκδοτο).
- **Lacan, J. (1966-1967).** *Livre XIV: La logique du fantasme* Paris: Éditions du Seuil, 2023.
- **Lacan, J. (1967-1968).** *Livre XV: L'acte psychanalytique.* Paris: Éditions du Seuil, 2024.
- **Lacan, J. (1971-1972).** *Livre XIX: ...ou pire.* Paris: Éditions du Seuil, 2011.
- **Lacan, J. (1972-1973).** *Livre XX: Encore.* Paris: Éditions du Seuil, 1975. (Ελληνική μετάφραση: Σεμινάριο Βιβλίο XX, Ακόμη, εκδόσεις Ψυχογιός, Αθήνα, 2012).
- **Lacan, J. (1973-1974).** *Livre XXII: RSI.* (Ανέκδοτο).
- **Lacan, J. (1975-1976).** *Livre XXIII: Le sinthome.* Paris: Éditions du Seuil, 2005.
- **Lacan, J. (1976-1977).** *Livre XXIV: L'insu que sait de l'une-bénue s'aile α mourre.* Στο περιοδικό *Ornicar?*, εκδ. Navarin diffusion / Seuil, Paris, 1979.

Λοιπά Κείμενα

- **Λακάν, Ζ.** *Η οικογένεια. Τα οικογενειακά συμπλέγματα στην διαμόρφωση του ατόμου.* Αθήνα: Εκδόσεις Αλφειός.
- **Lacan, J. (1973).** «La psychanalyse dans sa référence au rapport sexuel. Conférence donnée au Musée de la science et de la technique de Milan, le 3

février 1973». Στο: *Lacan in Italia 1953–1978 – En Italie Lacan*. Milan: La Salamandra, 1978.

- **Λακάν, Ζ. (1975).** «Διάλεξη στην Γενεύη για το σύμπτωμα». Περιοδικό *Η Ψυχανάλυση*, τχ. 8, Άνοιξη, 2014.
- **Lacan, J. (1974).** *Η Τρίτη* [La Troisième]. Ομιλία στην Ρώμη, 1 Νοεμβρίου 1974. Ψηφιακό αρχείο: http://staferla.free.fr/Lacan/La_Troisieme.pdf
- **Lacan, J. (1975).** «Conférence à Genève sur le symptôme» [4 Octobre 1975]. Texte établi par Jacques-Alain Miller. *La Cause du désir*, 2017/1, n° 95, p. 7-24.
- **Lacan, J. (1977).** «Propos sur l’hystérie». *Quarto*, supplément beige à La Lettre mensuelle de l’École de la Cause freudienne, 1981, n° 2.
- **Lacan, J. (1987).** «Joyce le Symptôme I» & «Joyce le Symptôme II». Στο: Jacques Aubert (dir.), *Joyce avec Lacan*. Paris: Navarin, coll. «Bibliothèque des Analytica».

Κείμενα που περιλαμβάνονται στα *Écrits* (1966)

- **Lacan, J. (1936 / 1966).** «Au-delà du “Principe de réalité”». Στο *Écrits*. Paris: Éditions du Seuil, 1966 (επανέκδοση 2001).
- **Lacan, J. (1946).** «Η επιθετικότητα στην ψυχανάλυση». [«L’agressivité en psychanalyse»]. Στο *Écrits*. (Ελληνική έκδοση για εσωτερική χρήση: Σχολή Ψυχανάλυσης των Φόρουμ του Λακανικού Πεδίου, Γαλλία, 2010). Διαθέσιμο στο: [Φόρουμ Ψυχανάλυσης Λακανικού Πεδίου](#)
- **Lacan, J. (1949).** «Το στάδιο του καθρέφτη ως διαμορφωτής της λειτουργίας του Εγώ». [«Le stade du miroir comme formateur de la fonction du Je»]. Στο *Écrits*. (Ελληνική έκδοση για εσωτερική χρήση: Σχολή Ψυχανάλυσης των Φόρουμ του Λακανικού Πεδίου, Γαλλία, 2010). Διαθέσιμο στο: [Φόρουμ Ψυχανάλυσης Λακανικού Πεδίου](#)
- **Lacan, J. (1953).** «Λειτουργία και πεδίο της ομιλίας και της γλώσσας στην ψυχανάλυση». Στο *Écrits*. (Κυκλοφορεί και ως αυτόνομο βιβλίο στα ελληνικά, Αθήνα: Εκδόσεις Εκκρεμές, 2005).
- **Lacan, J. (1957–1958).** «Περί ενός προκαταρκτικού ερωτήματος σε κάθε πιθανή θεραπευτική αγωγή της ψύχωσης». [«D’une question préliminaire à tout traitement possible de la psychose»]. Στο *Écrits*. (Ελληνική έκδοση για εσωτερική χρήση: Σχολή Ψυχανάλυσης των Φόρουμ του Λακανικού Πεδίου, Γαλλία, 2010). Διαθέσιμο στο: [Φόρουμ Ψυχανάλυσης Λακανικού Πεδίου](#)
- **Lacan, J. (1958).** «La direction de la cure et les principes de son pouvoir». Στο *Écrits*. Paris: Éditions du Seuil, 1966.
- **Lacan, J. (1959).** «À la mémoire d’Ernest Jones : Sur sa théorie du symbolisme». Στο *Écrits*. Paris: Éditions du Seuil, 1966.
- **Lacan, J. (1960).** «Subversion du sujet et dialectique du désir dans l’inconscient freudien». Στο *Écrits*. Paris: Éditions du Seuil, 1966.

- **Lacan, J. (1964).** «Τοποθέτηση του ασυνειδήτου». [«Position de l'inconscient»]. Στο *Écrits*. (Ελληνική μετάφραση: Φόρουμ Ψυχανάλυσης του Λακανικού Πεδίου). Διαθέσιμο στο: [Φόρουμ Ψυχανάλυσης Λακανικού Πεδίου](#)
- **Lacan, J. (1966).** «Η ψυχανάλυση και η διδασκαλία της». [«La psychanalyse et son enseignement»]. Στο *Écrits*. (Ελληνική μετάφραση: Διεθνής των Φόρουμ Ψυχανάλυσης του Λακανικού Πεδίου). Διαθέσιμο σε μορφή PDF στο: [Φόρουμ Ψυχανάλυσης Λακανικού Πεδίου \(PDF\)](#)

Κείμενα που περιλαμβάνονται στα *Autres écrits* (Seuil, 2001)

- **Lacan, J. (1967).** «De la psychanalyse dans ses rapports avec la réalité». Στο *Autres écrits*. Paris: Éditions du Seuil, 2001.
- **Lacan, J. (1967).** «La psychanalyse. Raison d'un échec». Στο *Autres écrits*. Paris: Éditions du Seuil, 2001.
- **Lacan, J. (1970).** «Radiophonie» [Ραδιοφωνία]. (Πρώτη δημοσίευση στο περιοδικό *Scilicet*, n° 2/3, 1970). Στο *Autres écrits*. Paris: Éditions du Seuil, 2001.
- **Lacan, J. (1973).** «Introduction à l'édition allemande d'un premier volume des *Écrits*» (7 Οκτωβρίου 1973). Στο *Autres écrits*. Paris: Éditions du Seuil, 2001.
- **Lacan, J. (1974).** «Télévision» [Τηλεόραση]. Στο *Autres écrits*. Paris: Éditions du Seuil, 2001. (Ελληνική έκδοση): *Τηλεόραση*. Δίγλωσση έκδοση, μετάφραση: Ι. Βισβίκη, Κ. Κουκουλάκη, Μ. Κουκουμάκη. Αθήνα: Φόρουμ Ψυχανάλυσης του Λακανικού Πεδίου της Αθήνας, 2020. Διαθέσιμο σε μορφή PDF στο: [Φόρουμ Ψυχανάλυσης Λακανικού Πεδίου \(PDF\)](#)

Κείμενα και Ομιλίες

- **Lacan, J. (1974).** «Η Τρίτη» [La Troisième]. Ομιλία στη Ρώμη, 1 Νοεμβρίου 1974. Ψηφιακό αρχείο: [Staferla Free Archive \(PDF\)](#)
- **Lacan, J. (1975).** «Conférence à Genève sur le symptôme» [4 Οκτωβρίου 1975]. Texte établi par Jacques-Alain Miller. *La Cause du désir*, 2017/1, n° 95, p. 7-24.
- (Ελληνική μετάφραση: Λακάν, Ζ. Διάλεξη στη Γενεύη για το σύμπτωμα. Περιοδικό «Η Ψυχανάλυση» (τεύχος 8))
- **Lacan, J. (1977).** «Propos sur l'hystérie». *Quarto*, supplément belge à La Lettre mensuelle de l'École de la Cause freudienne, 1981, n° 2.
- **Lacan, J. (1987).** «Joyce le Symptôme I» & «Joyce le Symptôme II» (Γράφτηκαν το 1975). Στο: Jacques Aubert (dir.), *Joyce avec Lacan*. Paris: Navarin, coll. «Bibliothèque des Analytica».

Colette Soler (Κολέτ Σολέρ)

Έργα, Βιβλία και Σεμινάρια

- **Soler, C. (2005).** *L'époque des traumatismes*. Roma: Biblilink editori.
- **Soler, C. (2009).** *Lacan, l'inconscient réinventé*. Paris: Presses Universitaires de France (PUF).
- **Soler, C. (2010).** *Séminaire: La répétition dans l'expérience analytique (1991–1992 & 2009–2010)*. Formations cliniques du Champ Lacanien, Collège Clinique de Paris. Paris: Éditions du Champ lacanien.
- **Soler, C. (2012).** *L'inconscient à ciel ouvert de la psychose*. Toulouse: Presses Universitaires du Mirail.
- **Soler, C. (2015).** *Lacan, lecteur de Joyce*. Paris: Presses Universitaires de France (PUF).
- **Soler, C. (2016).** *Séminaire: Avènements du réel, de l'angoisse au symptôme (2015–2016)*. Formations cliniques du Champ Lacanien, Collège Clinique de Paris. Paris: Éditions du Champ lacanien.
- **Soler, C. (2019).** *Retour sur « la fonction de la parole »*. Paris: Nouvelles éditions du champ lacanien.

Ελληνικές Μεταφράσεις Έργων

- **Soler, C. (2005).** *Η λογοτεχνική περιπέτεια ή η εμπνευσμένη ψύχωση (Ρουσσώ, Τζόυς, Πεσσόα)*. Αθήνα: Εκδόσεις Ερατώ.
- **Soler, C. (2015).** *Η κατάρα του φύλου*. Αθήνα: Εκδόσεις Πλέθρον.

Μαθήματα, Διαλέξεις και Άρθρα

- **Soler, C. (1999–2000).** *Qu'y avait-il donc de neuf dans le Séminaire Encore ? Lecture commentée du Séminaire Encore (première année, octobre 1999–juin 2000)*. Hôpital Sainte-Anne, Paris. Transcription non révisée par l'auteur, mise en forme et diffusion: Céline Casagrande & Margot Pourrière-Faure, 2026.
- **Soler, C. (2000–2001).** *Qu'y avait-il donc de neuf dans le Séminaire Encore ? Lecture commentée du Séminaire Encore (seconde année, octobre 2000–juin 2001)*. Hôpital Sainte-Anne, Paris. Transcription non révisée par l'auteur, mise en forme et diffusion: Céline Casagrande & Margot Pourrière-Faure, 2026.
- **Soler, C. (2001–2002).** *L'en-corps du sujet [Séminaire/Cours inédit]*. Collège Clinique de Paris.
- **Soler, C. (2007).** «Le corps parlant». *Cahier de Praxis*, n° 6 (éd. bilingue). Rome, janvier 2008.
- **Soler, C. (2013–2014).** *Humanisation ? Cours 2013–2014*. Paris: Les Éditions des Compagnons d'Humanité, 2025.

Marc Straus (Μαρκ Στρως)

- **Straus, M. (2017).** *Les nœuds de la parole*. Paris: Nouvelles éditions du champ lacanien.

Pierre Delaunay (Πιερ Ντελωνέ)

- **Delaunay, P. (2021).** Οι τέσσερις μεταβιβάσεις. Μτφρ. Χ. Λάγιου & Ε. Ζησοπούλου. Αθήνα: Εκδόσεις Κουκκίδα.

Φιλοσοφία

- **Αριστοτέλης (2025).** *Αναλυτικά πρότερα Ι.1-22*. Αθήνα: Ακαδημία Αθηνών.
- **Αριστοτέλης (2026).** *Περί ψυχής*. Μτφρ.–εισαγ.–επιμ. Ελένη Περδικούρη. Αθήνα: Νήσος.
- **Bataille, G. (2010).** *Το καταραμένο απόθεμα*. Αθήνα: Εκδόσεις Futura.
- **Πλάτων (2003).** *Πολιτεία*. Μτφρ.–εισαγ.–επιμ. Νικόλαος Μ. Σκουτερόπουλος. Αθήνα: Πόλις.
- **Πλάτων (2022).** *Παρμενίδης*. Αθήνα: Εκδόσεις Στιγμή.
- **Spinoza, B. (2009).** *Ηθική*. Μτφρ. Ευάγγελος Βανταράκης, εισαγ. Βασιλική Γρηγοροπούλου, επιμ. Στέλιος Βιρβιδάκης. Αθήνα: Εκδόσεις Εκκρεμές.

Περιοδικά Ψυχανάλυσης

- **Hétérité, n° 8 (2009).** «Le “mystère du corps parlant” I». *Revue de Psychanalyse, Internationale des Forums – École de Psychanalyse των Φόρουμ του Λακανικού Πεδίου (IF-EPFCL)*.
- **Hétérité, n° 9 (2010).** «Le “mystère du corps parlant” II». *Actes du Rendez-vous International des Forums (10–11 juillet 2010, Roma-Italia). Revue de Psychanalyse, Internationale des Forums – École de Psychanalyse των Φόρουμ του Λακανικού Πεδίου (IF-EPFCL)*.
- **Revue des Collèges de Clinique psychanalytique du Champ Lacanien, n° 14 (2015).** «L'inconscient et le corps». Paris: Hermann.

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ

Στην **Κ.Ε.Λ.Π.** έχουν την δυνατότητα να εγγραφούν όσοι έχουν μια κλινική πρακτική, όπως ψυχίατροι, ψυχοθεραπευτές, ψυχολόγοι, ψυχαναλυτές, επαγγελματίες ψυχικής υγείας, αλλά και όσοι έχουν γενικότερα την επιθυμία να γνωρίσουν και να εμβαθύνουν στην ψυχαναλυτική εμπειρία και τον ψυχαναλυτικό λόγο.

Στόχος του 4ετους κύκλου σπουδών της Κ.Ε.Λ.Π

Στόχος του κύκλου σπουδών είναι να επιτρέψει σε κάθε συμμετέχοντα, στο πέρας του κύκλου σπουδών του, να έχει μια εξοικείωση με τις βασικές έννοιες της ψυχαναλυτικής πρακτικής καθώς και με τις αρχές που διέπουν την επεξεργασία της ιδιαιτερότητας κάθε κλινικής περίπτωσης.

Κάθε εκπαιδευόμενος έχει την δυνατότητα να συμμετέχει με κάποια εργασία ή παρουσίαση και κυρίως, στο τέλος της 4ετους παρακολούθησης, να πραγματοποιήσει μια εργασία με την εποπτεία ενός διδάσκοντος.

Βεβαίωση σπουδών

Βεβαίωση σπουδών δίδεται στους συμμετέχοντες που έχουν μία συνεπή παρουσία στις δραστηριότητες της ΚΕΛΠ και οι οποίοι θα δώσουν μια εργασία πάνω σε μια κλινική μελέτη στο τέλος του κύκλου σπουδών.

ΟΙ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ

Βισβίκη Ιωάννα

κλινικός ψυχολόγος, ψυχαναλύτρια, μέλος της Σχολής Ψυχανάλυσης των Φόρουμ του Λακανικού Πεδίου

τηλ. 697 3623518, email: joanna.visviki@gmail.com

Βλάχου Όλγα

κλινικός ψυχολόγος, ψυχαναλύτρια, μέλος της Σχολής Ψυχανάλυσης των Φόρουμ του Λακανικού Πεδίου

τηλ. 697 4022589, email : info@olgavlachou.gr

Ζορμπάς Νικόλας

ψυχαναλυτής, μέλος της Σχολής Ψυχανάλυσης των Φόρουμ του Λακανικού Πεδίου

τηλ.698 7338009, email: nikolas.zorbas@gmail.com

Καμπέρου Όρσα

κλινικός ψυχολόγος, ψυχαναλύτρια, μέλος της Σχολής Ψυχανάλυσης των Φόρουμ του Λακανικού Πεδίου

τηλ. 697 3381342, email: orsa.kamperou@gmail.com

Κουκουμάκη Μαρία

κλινικός ψυχολόγος, ψυχαναλύτρια, ΑΜΣ της Σχολής Ψυχανάλυσης των Φόρουμ του Λακανικού Πεδίου

τηλ. 697 5875301, email: koukoumaki@hotmail.com

Κωνσταντίνου Γεώργιος

κλινικός ψυχολόγος, ψυχαναλυτής, μέλος της Σχολής Ψυχανάλυσης των Φόρουμ του Λακανικού Πεδίου

τηλ. 697 7238422, email : giokons@gmail.com

Λάγιου Χρύσα

ψυχαναλύτρια, ΑΜΣ της Σχολής Ψυχανάλυσης των Φόρουμ του Λακανικού Πεδίου.

Ψυχίατρος, παιδών και ενηλίκων, Universite Paris XII, 1990

τηλ. 697 6621355, email: chryssa.lagiou@yahoo.gr

Νικολαΐδου Μαργαρίτα

κλινικός ψυχολόγος, ψυχαναλύτρια, ΑΜΣ της Σχολής Ψυχανάλυσης των Φόρουμ του Λακανικού Πεδίου

τηλ. 694 6124258, email: margaritanikolaidou.2016@gmail.com

Σερέτης Πάνος

κλινικός ψυχολόγος, ψυχαναλυτής, ΑΜΣ της Σχολής Ψυχανάλυσης των Φόρουμ του Λακανικού Πεδίου

τηλ. 697 3352048, email: pan.seretis@gmail.com

Χριστέλη Γεωργία

κλινικός ψυχολόγος, ψυχαναλύτρια, μέλος της Σχολής Ψυχανάλυσης των Φόρουμ του Λακανικού Πεδίου

τηλ. 697 7850309, email: georgiachristeli@gmail.com

Εγγραφή: 400 ευρώ (φοιτητές: 200 ευρώ)

Αίτημα εγγραφής- πληροφορίες

Γραμματεία ΚΕΛΠ :

Γεωργία Χριστέλη και Γιώργος Κωνσταντίνου

τηλ. 697 7850309 και 697 7238422, email: kelp.fpcl.athens@gmail.com

ΦΟΡΟΥΜ ΨΥΧΑΝΑΛΥΣΗΣ ΛΑΚΑΝΙΚΟΥ ΠΕΔΙΟΥ ΑΘΗΝΑΣ

Πόντου 36, 115 27 Αθήνα, τηλ. 210 7751212

www.champlacanian.gr